

“Deu-me una ploma i jo us prediré...”

Segons opina (¿o he de dir pontifica?) el senyor Ramon Barnils des d'aquestes mateixes planes, la darrera campanya electoral d'ERC no ha estat ni d'esquerres, ni republicana, ni tan sols catalanista. Per reblar el clau, assegura que els resultats d'ERC han pujat a tota la regió metropolitana de Barcelona tret de Badalona, ciutat on viu la diputada Pilar Rahola, cosa que naturalment li dóna peu a l'acudit sarcàstic. Greu equivocació d'aquest columnista, atès que allò que gosa qualificar de “detall picant” es basa en informacions errònies: ¿potser procedents de *La Vanguardia* del dia 8 de juny? Aquest dia els follets de la impremta jugaren una mala passada a aquest mitjà invertint els percentatges d'ERC a les eleccions espanyoles del 1989 i 1993, de forma que per al 89 donava un 2,9% i per al 93 feia baixar el percentatge fins a un 1,3%. Just el contrari de la realitat.

Passant, ara sí, al terreny de l'opinable, cal lamentar que les acusacions d'en Barnils a ERC no vagin més enllà d'un seguit d'afirmacions que no són sostingudes per cap mena d'explicació: “Deu-me una ploma i una plataforma pública i jo us prediré la fi del món”. O allò que vulgui, sembla deduir-se'n.

Sorprenentment opina en Barnils que, el de les esquerres, és un espai que es troba “realment buit” i concreta: “aquí i a tot Europa”. Si aquest és —doncs— l'enfocament, les suposades mancances no ho se-

rien tant d'Esquerra com de l'esquerra, i ja és sabut que aquest afer de les definicions d'àmbit polític depèn essencialment dels particulars punts de referència que cadascú decideixi de triar.

Hi ha, per exemple, qui encara creu que només hi ha esquerra allí on es defensen (no cal dir que cada cop amb menys èxit) la dictadura del proletariat o el conjunt de la població en estat més o menys febril d'assemblea permanent. “Fora d'això, res és esquerra”, ve a dir. Però també podem trobar-nos el clàssic quintacolumnista que passa per col·lega i et va clavant punyalades pel darrere: aquell qui pretén ser més d'esquerres que ningú i ho demostra carregant contra l'esquerra en exercici i alhora deixant immaculada la imatge d'un o altre, posem per cas del president Pujol. D'altra banda, també hi ha qui basa el seu contingut d'esquerres en fidelitats d'imatge, com si servís de gaire disposar d'un programa de bones intencions que, tanmateix, faci abstracció del que suposa per als ciutadans de la nació catalana l'espoli i subordinació a què Espanya ens sotmet.

Crec que no exagero gens si afirmo que, malauradament, el partit de la independència és l'únic que avui proposa que el nostre país es doti d'aquells elements mínims que poden permetre que un programa d'esquerres tingui sentit: la recaptació i gestió dels diners que generem els ciutadans i

l'estructura productiva del país (el Concert Econòmic), i el trapàs de les principals competències que l'estat espanyol continua usurpant-nos i mal gestionant (en matèria econòmica, de comunicació, transports...).

Malgrat això, en aquesta campanya ERC ha estat sotmesa, per una part significativa de la premsa, a una estratègia que podríem qualificar de ridiculització, en una tàctica doble consistent, d'una banda, a apartar-nos dels debats i silenciar les propostes concretes que contenia el programa d'ERC (i que tant el nostre secretari general com els principals candidats anaven explicant), mentre, d'una altra, limitava la nostra imatge a tot un seguit d'aspectes anecdòtics que, sumats i reiterats, feien una certa sensació de frivolitat i d'inconsistència ideològica: helicòpter, *vedettes* del Molino, fer copes... per acabar amb les barrees manipulacions del Compromís de Poblet i del seguiment dels resultats electorals a l'Hotel Ritz de Barcelona...

Un Compromís, el de Poblet, pel qual els candidats d'ERC prometien davant la tomba de Jaume I (figura històrica prou significativa en la vertebració territorial del nostre país) de guardar fidelitat a la nació catalana i a la causa de la seva independència i unificació, i del qual alguns han volgut fer –un cop més– una lectura contradictòria amb el projecte d'ERC, en aquest cas amb el seu republicanisme, i manipulant així una realitat, com és el cas que avui mateix no existeix independentisme català que no sigui republicà. L'opció de seguir els resultats electorals a l'Hotel Ritz respongué a l'amable oferiment fet pels seus directius de cedir-nos de franc el saló central de l'entitat, tornant sens dubte en contra seva les ortodoxes acusacions d'elitisme o sentiments burgesos que ens han estat adreçades per alguns personatges o mitjans de comunicació des de les seves gens proletàries torres d'ivori.

¿Us adoneu, Barnils, que no heu fet sinó recollir i encara magnificar els tòpics i exabruptes que des del bloc de la dependència són llançats contra l'esquerra nacional? Critiqueu-nos tant com vulgueu i, si convé, sigueu implacable amb nosaltres. Però doneu-nos, si us plau, arguments i potser així ens ajudareu a refer allò que efectivament no fem bé o, si més no, ens donareu la possibilitat de rebatre amb rigor aquelles crítiques vostres que considerem desencertades.

Josep Aixalà i Jansana
Sots-secretari d'Organització d'ERC

Galileu, Darwin i Fabra

Seria una ingenuïtat per la nostra part creure que aquest estat de les coses és recent. Que ningú s'enganye: el poble valencià arrossega una peresa mental centenària. Potser conseqüència de la seua dedicació hortofrutícola, o tan sols dels ignots arcons del destí, però els valencians hem demostrat a la humanitat la lleugeresa de la nostra naturalesa. Potser fins i tot tenia raó Gracián quan parlava de “la poca substància de los valencianos”. Som un poble donat a la hipèrbole per pura indolència de l'intel·lecte, que ens agrada utilitzar verbalismes agosarats, cadències èpiques, sense analitzar que els mots signifiquen coses concretes i exactes.

La nova polèmica sobre “la llengua dels valencians” –que aviat anirà seguida de la batalla per les “normes valencianes”– originada, en aquest cas, per la ingerència dels poders polítics sobre l'autonomia universitària, és un exemple més de la lleugeresa valenciana. Com analitzava admirablement J.J. Pérez Benlloch en un article publicat al diari *Levante*, onze anys després de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia continuem discutint el mateix. Si bé la majoria dels polítics durant aquests anys han emmascarat amb subterfugis l'autèntica identitat del valencià, la Universitat ha estat sempre –fins ara– molt clara i ha defensat, sense ambigüïtat, la catalanitat intrínseca de la llengua dels valencians. No obstant això, aquesta postura de dignitat intel·lectual podria trobar-se actualment en perill, com a conseqüència del projecte de modificació dels estatuts de l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. La universitat ha estat un dels últims reductes de la lluita contra el caràcter dessubstanciat i irreflexiu dels valencians.

I el problema és que la història és plena de situacions semblants, on determinades postures polítiques i religioses han embrutat reiteradament la veritat científica. Els físics, els biòlegs i ara els filòlegs comparteixen una suma de greuges, que han anat des de l'acte de fe i la foguera fins al desprestigi acadèmic. Pompeu Fabra és a tenc d'entrar en aquest grup de noms tabú, com Galileu i Darwin, que representen una veritat considerada per jutges i clergues com a perillosa. L'església

catòlica ha tardat 359 anys a reconèixer la validesa de les teories de Galileu, i tot sembla indicar que la Generalitat valenciana segueix els mateixos passos en la qüestió idiomàtica. En certa manera, els uneix una sorprenent i irreductible lentitud cerebral: els onze anys d'anorreament que ressaltava Pérez Benlloch no són més que una insignificància en el futur curs dels esdeveniments. I, com escrivia l'oblidat Joan Fuster, “un fracàs no s'improvisa”; en aquest cas, estem preparant l'ambient propici per augmentar la confusió i l'irracionalisme. Eliminar sistemàticament la paraula “català” de tots els textos legals –i fins i tot dels d'ús intern de la mateixa Universitat interferint en qüestions purament acadèmiques!– representa un frau històric. Demà, de segur, ens demanaran també que canviem el nom de l'àrea de coneixement –Filologia Catalana– i del departament i llicenciatura corresponents... Sobretot quan no hi ha cap raó objectiva per suposar que amb tot això s'aconseguirà la pacificació d'un grup d'analfabets secessionistes, engrescats per un periòdic local. Ens trobem amb un cas semblant al dels creacionistes, aquells *blavers* irracionals dels EUA que martiritzen els mestres d'escola i els persegueixen judicialment perquè expliquen Darwin i no la Bíblia en la classe de ciències naturals.

El conflicte lingüístic valencià és un problema artificial, circumscrit al cap i casal i no més guarible amb unes bones dosis de cultura i educació, acompanyades d'una indiferència absoluta envers l'histerisme d'alguns periodistes. L'ambigüïtat i el no dir les coses pel seu nom, sobretot als textos legals, per por de certs lladrucs periodístics només ens porten allunyaments cada vegada més grans de la realitat científica i cultural, tant catalana com europea. I quan, a les universitats d'arreu el món, el nostre cas siga estudiat per especialistes en “psiquiatria social”, alguns haurem de dir, en veu molt baixa, allò de: “*e pure* és una única llengua”.

Juli Peretó
Martí Domínguez
Professors de Biologia de la Universitat de València